

การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องสิทธิส่วนบุคคลในพระไตรปิฎก

พระมหาปัญญา เประยะโพธิ์เดช

วิทยานิพนธ์นี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ธันวาคม 2544

การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องสิทธิส่วนบุคคลในพระไตรปิฎก

พระมหาปัญญา ประยะโพธิ์เดช

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร.พิสิฐ โคตรสุโพธิ์

.....กรรมการ
อาจารย์ ดร.ประมวล เพ็งจันทร์

.....กรรมการ
อาจารย์ ดร.สมหวัง แก้วสุฟอง

28 ธันวาคม 2544

© ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ ดร.พิสิฐ โคตรสุโพธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งกรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจแก้ไขจนวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ ผู้เขียนขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ประมวล เพ็งจันทร์ เป็นพิเศษที่กรุณาได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับแนวคิด พร้อมชี้ข้อบกพร่องหลายอย่างให้ผู้เขียนได้ทราบ ซึ่งเป็นทั้งครูผู้ประสาธน์วิชาและกัลยาณมิตรผู้หวังดี พร้อมกับอาจารย์ ดร.สมหวัง ที่กรุณารับเป็นกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์และให้คำแนะนำเพิ่มเติมเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ อาจารย์พระมหา ดร. จรรยา สุทธิญาโน เจ้าอาวาสวัดเจติยหลวง ต.ควนทอง อ.ขนอม จ.นครศรีธรรมราช ที่เมตตาให้ความอนุเคราะห์เกี่ยวกับที่พัก สนับสนุนทุนการวิจัยและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ในการพิมพ์ต้นฉบับ ในช่วงที่ผู้เขียนพักอาศัยและกำลังวิเคราะห์ข้อมูล

ขอขอบพระคุณอาจารย์พระมหา ดร.จรรยา สุทธิญาโน อาจารย์ ดร.สมหวัง แก้วสุฟอง และ Mr.Gabriel Moliery ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือด้านภาษาอังกฤษด้วยดี

ขอขอบพระคุณกัลยาณมิตรชาวค่ายคุณธรรม วัดอุโมงค์ ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ทุกท่าน ที่ช่วยอนุเคราะห์อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ให้คำแนะนำ และช่วยพิสูจน์อักษรต้นฉบับ ในช่วงที่ผู้เขียนค้นคว้าข้อมูล

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่สำนักหอสมุดกลาง และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทุกท่านที่เอื้อเฟื้อให้ความสะดวกในการค้นคว้าข้อมูล

ขอขอบพระคุณ คุณแม่เพ็ญศรี ประยะโพธิ์เดช มารดาผู้ให้กำเนิดชีวิตจนผู้เขียนมีโอกาสได้ลิ้มตาตุโลก คุณพ่อสุทินและอาจารย์สุขสันต์ ประยะโพธิ์เดช บิดาและพี่ชาย ตลอดถึงญาติๆ ทุกคนที่มีส่วนดูแลชีวิตผู้เขียนในช่วงเยาว์วัยและยังคอยอนุเคราะห์ให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณพระมหาบุญธรรม สุนนฺโท วัดสวนสวรรค์ อ.หนองม่วง จ.ลพบุรี กัลยาณมิตรที่คอยช่วยเหลือผู้เขียนมาโดยตลอดในหลายๆ เรื่อง และเจ้าของแนวคิด บทความข้อเขียน งานวิจัยต่างๆ ทุกท่านที่มีส่วนสำคัญในการจุดประกายความคิดหลายๆ เรื่องให้กับผู้เขียน

ตลอดถึงกัลยาณมิตรร่วมรุ่น ร่วมสถาบัน ร่วมสังคมทุกท่านที่ผ่านเข้ามาในชีวิต คอยช่วยเป็นส่วนหนึ่งของกำลังใจ และมีส่วนทำให้ผู้เขียนมีโอกาเขียนงานวิจัยจนเสร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ผู้เขียนขอขอบคุณความคิดทั้งหมดให้กับผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตของผู้เขียน หากมีสิ่งขาดตกบกพร่องหรือผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับคำแนะนำทุกประการและขอภัยเป็นอย่างสูงในข้อบกพร่องและความผิดพลาดนั้น

หวังว่าวิทยานิพนธ์นี้คงมีส่วนเป็นประโยชน์ต่อสังคม และผู้สนใจที่จะศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องสิทธิส่วนบุคคลตามทัศนะทางพระพุทธศาสนาได้บ้างไม่มากก็น้อย เพื่อจะได้นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตให้เกิดผลจริงในภาคปฏิบัติต่อไป ขอให้ความสงบและสันติสุขจงมีแก่ทุกชีวิตบนโลกด้วยเถิด.

พระมหาปัญญา เประยะโพธิ์เดช